

Література

1. *Погорелов Ю. С.* Природа, рушійні сили та способи розвитку підприємства : [монографія] / Юрій Сергійович Погорелов. — Харків: АДВА™, 2010. — 352 с.

2. *Философская энциклопедия [Электронный ресурс]* — Режим доступа: http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_philosophy/399/ЗНАНИЕ

В. М. Кузьомко, к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «Київський національний університет
імені Вадима Гетьмана»,
e-mail: VKuzemko@ukr.net

СУТНІСТЬ ТА ОБМЕЖЕННЯ ЕТИМОЛОГІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Кузьомко Владимир
Сущность и ограничения
этимологической концепции
безопасности предприятия

Kuzomko Volodymyr
The essence and limitations
of etymological concept of security
of the enterprise

Формування постіндустріального інформаційного суспільства актуалізує проблеми забезпечення необхідного рівня економічної безпеки сучасних підприємств. Визначального значення набувають концептуальні аспекти формування вихідних передумов дослідження і забезпечення безпеки бізнесу.

Не дивлячись на численні публікації, в науковій літературі поки що недостатньо глибоко проаналізовані існуючі концепції безпеки в контексті їх сутності та можливих методологічних обмежень застосування в практиці господарювання, що і визначає необхідність та актуальність таких досліджень. Метою даної публікації є критичний аналіз етимологічної концепції безпеки.

У межах концепції безпека трактується як «відсутність небезпеки; схоронність, надійність» [1, с. 167], «стан, коли кому-, чому-небудь ніщо не загрожує» [2, с. 70], що відповідає етимології слова «безпека» в російській мові («без-опасность»), від якої, власне, й виводиться назва концепції.

Не дивлячись на начебто простоту і очевидність, така позиція при глибокому аналізі наштовхується на ряд суттєвих методологічних проблем, перш за все логічного характеру. Покажемо обмеження концепції з точки зору положень формальної логіки.

Якщо позначити безпеку через S (security), а небезпеку через D (danger), то змісту безпеки згідно концепції відповідатиме такий формальний запис: $S = \neg D$. Враховуючи, що небезпека виступає в наведеній зв'язці як логічне заперечення безпеки («небезпека»), попередню логічну формулу можна записати у вигляді: $S = \neg\neg S$.

Тобто маємо твердження: «безпека є не-не-безпека», що при знятті подвійного заперечення згідно правил формальної логіки призводять до утворення тавтологічного твердження: «безпека — це безпека».

Якщо ж розкласти логічні еквіваленти понять безпеки і небезпеки на горизонтальній вісі, вони утворять протилежні стани, які відповідатимуть абсолютному їх значенню: абсолютній безпеці та абсолютній небезпеці.

Тобто етимологічно безпека ототожнюється з абсолютною безпекою, що викликає ряд принципових заперечень.

По-перше, очевидно, що феномен безпеки не існує без феномену небезпеки. Тому цілком справедливо зазначає Ю. Ф. Короткий: «наявність небезпеки не виключає безпеку, а скоріше, навпаки, передбачає її існування. Безпека — це не просто відсутність небезпеки, а реакція на неї» [3, с. 51].

По-друге, абсолютна безпека відображає ідеальний стан, якого в реальних ситуаціях досягти неможливо. Як вірно відмічають цей аспект проблеми М. І. Дзлів та А. Д. Урсул, «...сама категорія «безпека» носить відносний характер. Абсолютної безпеки немає і бути не може за визначенням. Та чи інша сукупність небезпек завжди існує по відношенню до будь-якого об'єкту безпеки» [4, с. 8].

По-третє, абсолютна безпека є лише однією з форм феномену безпеки, а ціле (безпека) не може бути тотожним своїй частині.

Звідси слідує, що безпека не може ототожнюватися з відсутністю небезпеки; вона повинна розглядатися як поняття, яке характеризує певне співвідношення між абсолютною безпекою і абсолютною небезпекою, що дозволяє вести мову про існування континууму безпеки підприємства.

Крім того, варто відмітити й такий принциповий момент. У вітчизняному варіанті етимологічна концепція містить в собі замкнене логічне коло: щоб визначити сутність безпеки, потрібно попередньо з'ясувати сутність небезпеки, яке, в свою чергу, як було показано вище, є логічним запереченням поняття безпеки, а тому є похідним від нього.

Таким чином, можна зробити висновки, що трактування безпеки в межах етимологічної концепції відповідає рівню побуто-

во-практичного (буденного), а не теоретичного (наукового) рівня пізнання. Відповідно, й механізми забезпечення безпеки, які відповідають йому, мають поверхневий характер і не можуть адекватно відображати всю множину проблем забезпечення економічної безпеки сучасних підприємств.

Література

1. *Даль В. И.* Толковый словарь живого великорусского языка / В. И. Даль. — М. : ТЕРРА, 2000. — Т. 1.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. — 1728 с.
3. *Короткий Ю. Ф.* К вопросу о понятии безопасность / Короткий Ю. Ф. // Социально-политические аспекты обеспечения государственной безопасности в современных условиях: Сб. статей. — М. : Граница, 1994. — С. 51—60.
4. *Дзлийев М. И.* Основы обеспечения безопасности России: учеб. пособие / М. И. Дзлийев, А. Д. Урсул; Рос. гос. торгово-экон. ун-т, НИИ проблем безопасности и устойчивого развития. — М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2003. — 230 с.

К. М. Кулиш, аспірант,
Український науково-дослідний інститут
продуктивності агропромислового комплексу,
e-mail: Kate_KK@bigmir.net

МІСЦЕ ЛОГІСТИКИ У РОЗВИТКУ МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Кулиш Екатерина
Место логистики в развитии
молокоперерабатывающей
промышленности Украины

Kulich Kateryna
Location logistics
in the development dairy industry
in Ukraine

З кожним роком підприємства намагаються виготовляти якісну продукцію не тільки для споживання на внутрішньому ринку, а і для її експорту за межі країни. Для того, щоб втрати від проведення логістичних операцій були мінімальними, потрібно добре продумувати організаційно-економічний механізм діяльності підприємства. Зараз усе більше підприємств починають використовувати у своїй діяльності інструменти сучасної логістики для того, щоб забезпечувати конкурентні переваги на ринку. Теорети-